

EDITORIAL

Vážení klienti,

letošní nástup zimy jsme všichni pocítili příchodem mrazu, náledím na silnicích a všudypřítomným sněhem, který nám dělá velké starosti na silnicích. Doufáme, že vás v předvánoční době, která dokáže být někdy pořádně hektická, potěšíme naším posledním zpravodajem v tomto roce, do kterého jsme zařadili, kromě praktických informací, také dva zajímavé rozhovory.

Především kolem Vánoc je zvýšená produkce odpadu, zvláště s tím papírovým se během svátků setkáváme nejčastěji. Co vše patří do modrých kontejnerů, jak se papír recykluje a co se z něj dá vyrobit, se můžete dočíst v našem pravidelném seriálu o třídění a využití odpadu nazvaném „Barvené kontejnery“.

Především kolem Vánoc je zvýšená produkce odpadu, zvláště s tím papírovým se během svátků setkáváme nejčastěji. Co vše patří do modrých kontejnerů, jak se papír recykluje a co se z něj dá vyrobit, se můžete dočíst v našem pravidelném seriálu o třídění a využití odpadu nazvaném „Barvené kontejnery“.

Do zákulisí vytváření designu pro PET lahve jsme měli možnost nahlédnout během rozhovoru s jedním z našich předních designérů, Janem Čapkem.

Letošní 4. ročník obalového kongresu ukázal, že v oblasti obalů jde vývoj velmi rychle dopředu. Kromě úspory a praktičnosti vévodí obalům také dopad na životní prostředí. O souhrnu přednášek se můžete dočíst v našem článku, další podrobnější informace z kongresu jsou na stránkách obalového institutu www.syba.cz.

Jsem rád, že jsme vám v tomto roce mohli přinést několik významných pozitivních zpráv. V červnu jsme vás informovali o snížení cen sdruženého plnění, které bylo reakcí na ukončení recese trhu s druhotnými surovinami. Během dubna až června došlo k navýšení cen u všech druhotných surovin, s výjimkou skla. Následně byla ve 3. čtvrtletí aplikována ještě plošná sleva ve výši 17 %. V průběhu prázdnin se na přijatelné cenové hladině stabilizovala cena směsného sběrového papíru, což nám umožnilo snížit i cenu sdruženého plnění ve 4. čtvrtletí 2010 pro prodejní papírové obaly až o 16 %.

Milí klienti, za společnost EKO-KOM vám přeji krásné a ničím nerušené vánoční svátky. Do nového roku hodně zdraví, pohody a osobních úspěchů.

Pavel Urban,
ředitel klientského oddělení

Z OBSAHU

str. 3

SERIÁL – BARVENÉ KONTEJNERY 2. DÍL – TŘÍDĚNÍ A RECYKLACE PAPIRU

V České republice se papír sbírá a využívá jako druhotná surovina už desítky let. Dříve to bylo převážně prostřednictvím výkupen, sběren a na školách. Dnes se převážná většina papíru z domácností sbírá systémem modrých kontejnerů v ulicích. Výkupny a školní sběry jsou jen doplňkem sběru.

str. 7

▶ ROZHOVOR S JANEM ČAPKEM

Širší veřejnosti je patrně nejznámější jako designér nového stíhu lahví na minerální vodu. MgA. Jan Čapek se však nezabývá pouze obalovým designem. V rámci rozhovoru jsme se přesto soustředili především na jeho zkušenosti s PET lahvemi.

◀ VÝSTAVA BRÁNA RECYKLACE II NAVŠTÍVILA PRAHU 6

Svět recyklace zaujal návštěvníky putovní výstavy Brána recyklace II, kterou zhlédlo přes 2000 zájemců během října a listopadu v Informačním centru Prahy 6.

str. 8

CO VZNIKÁ ZE SBĚROVÉHO PAPIÍRU?

konovými (používají se pro některé druhy etiket). Dokonce se spíš snažíme využívat papíry svým způsobem nestandardní.

Sběrový papír se běžně zpracovává mokrou cestou, ale ve většině případů jde o suchou cestu.

V čem se oba způsoby liší?

Obě technologie se snaží získat ze suroviny vlákno. Při zpracování mokrou cestou jde o rozmělnění ve vodě, kdežto při suché cestě jde o princip jakéhosi struhadla. Výhoda suché cesty spočívá v tom, že jí lze zpracovat materiály tvrzené za mokra, které se ve vodě nerozpustí. Nevýhodou je však vlhkost. Materiál musí mít běžnou vlhkost okolí, maximálně do 9 %. Za dobu existence společnosti se naši dodavatelé naučili vozit k nám sběrový papír, který ve většině případů odpovídá těmto požadavkům.

V portfoliu máte 32 druhů výrobků. Který z nich byste označil za vlajkovou loď společnosti?

Především jde o foukanou izolaci, s níž se můžete setkat při stavbě nových budov, především dřevostaveb, ale i při zateplování historických budov, kdy se nemusí odkrývat bednění. Jde například o tepelně-akustickou izolaci historické budovy Hrzánského paláce v Praze. Používá se i do podlah, a jsme ji dokonce schopni aplikovat na železné plechy, abychom předešli problémům se studenou střechou, kdy dochází ke srážení vodní páry – odkapávání kondenzátu. Rád bych podotkl, že v domech s naší izolací je velmi příjemné klima, podobné, jako bývá ve starých roubenkách. Jde o pocitovou, ale významnou záležitost.

Dále vyrábíme vláknitý granulát, který se používá při výrobě silnic, zlepšuje fyzikálně-mechanické vlastnosti asfaltových směsí a prodlužuje životnost asfaltových krytů. U nás jsou aplikovány

například na rychlostní komunikaci R10, dálnici D8, v zahraničí pak na chorvatské dálnici, vzletové a přistávací dráze letiště Frankfurt n/M. Poslední aplikací je nový most u Zbraslavi. Naše firma dnes dodává své výrobky do více než 20 zemí světa.

Naše vlákna se používají pro průmyslové účely v železárnách, na vyzdívky vysokých pecí (žárovzdorné hmoty), přidávají se do plastů a barev v chemickém průmyslu, vyrábějí se z nich těsnění pod hlavy motorů – většinou jde o přísady, které vylepšují vlastnosti různých materiálů.

Bezesporu zajímavým produktem je umělý sníh, o němž mnozí ani netuší, že se vyrábí z papíru.

Vaše izolace není ve volném prodeji, ale výhradně prostřednictvím sítě aplikantů. Proč?

Aby izolace splňovala, co se od ní očekává, je při její aplikaci nutno dodržet určité kroky. Proto máme síť 140 plně proškolených aplikačních firem – partnerů po celé republice, abychom zaručili dobrou dostupnost pro každého zákazníka.

Výrobní licenci i technologii koupila společnost v Kanadě. Kam směřují vaše výrobky?

Na domácím trhu prodáváme pouze přibližně 20 % výrobků, zbytek dodáváme převážně do zemí západní Evropy. Výroba byla spuštěna již v roce 1991, ale k masivnějšímu rozšíření odbytu v České republice došlo až v posledních letech s rozvojem dřevostaveb, pasivních a nízkoenergetických domů. Předtím jsme zde prodávali necelých 7 % výrobků. Za posledních 8 až 10 let nám vzrostla spotřeba ze 4000 na téměř 20 000 tun papíru.

Václav Bassetto,
manažer pro ekologii
a nákup surovin

Bez nároku na uvedení úplného výčtu toho, co lze vyrobit ze sběrového papíru, jsme se vydali do Brandýsa nad Labem. Všeobecné přesvědčení o správné odpovědi na otázku z názvu totiž zní, že vzniká opět papír. To však nemusí být vždy pravda. Přesvědčili jsme se o tom ve společnosti CIUR, a. s. Provozem nás prováděl Václav Bassetto, manažer pro ekologii a nákup surovin.

Co pro vás představuje sběrový papír?

Jde o vstupní materiál, ze kterého vytváříme naše výrobky. Papír jako takový rozlišujeme podle jeho fyzikálních a chemických vlastností. Pro výrobu novin se používá dřevité buničinné vlákno, které má izolační schopnost, zatímco u časopisů využíváme toho, že materiál nestárne a je barevně stálý, takže se nejlépe hodí pro fasádní systémy.

Celá technologie je založena na tom, že jsme schopni vlákno využít opětovně. Papír lze totiž recyklovat pětkrát až sedmkrát, ale potom už není využitelný v papírenském průmyslu. My jsme schopni využít sběrový papír zpětnou recyklací pro výrobu vláken, a navíc pracujeme i s papíry, které nelze běžně zpracovat – tvrzenými za mokra či sili-

SERIÁL – BAREVNÉ KONTEJNERY 2. DÍL – TŘÍDĚNÍ A RECYKLACE PAPIŘU

V České republice se papír sbírá a využívá jako druhotná surovina už desítky let. Dříve se sbíral převážně prostřednictvím výkupu, sběren a na školách. Dnes se převážná většina papíru z domácností sbírá systémem modrých kontejnerů v ulicích. Výkupny a školní sběry jsou jen doplňkem sběru.

Co patří do modrého kontejneru?

Hodit sem můžeme například časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky nebo knihy (bez vazeb). Obálky s fóliovými okýnký sem můžete také vhadzovat, zpracovatelé si s tím umí poradit. Bublínkové obálky vhadzujeme pouze bez plastového vnitřku! Nevadí ani papír s kancelářskými sponkami. Ty se během zpracování samy oddělí.

Nepatří sem uhlový, mastný, promáčený nebo jakkoliv znečištěný papír ani dětské pleny.

Jak se papír recykluje?

Vytříděný sběrový papír se zpracovává převážně v papírnách, i když možností zpracování papíru je víc. Dá se říci, že drtivá většina papíru, který si můžete běžně koupit, obsahuje podíl sběrového-recyklovaného papíru.

Princip recyklace papíru je velmi jednoduchý, nejčastěji se zpracovává tzv. „mokrou“ cestou. V papírnách se sběrový papír rozvláknuje. Nasype se do velké nádrže s vodou, která funguje jako velký mixér, a několik desítek minut se pořádně mixuje. Starý papír se při tomto procesu rozpadne až na jednotlivá vlákna, která plavou ve vodě. Takto vzniklá směs se pak na speciálních strojích zbavuje drobných nečistot, jako jsou kancelářské sponky, prach apod. Vyčištěná směs je již základní surovinou pro výrobu papíru, která se skladuje ve velkých zásobnících za stálého promíchávání. Výroba papíru pak spočívá v nanášení této směsi na papírenské síto, kde se již tvoří tenká vrstvička papíru. Nejdůležitějším procesem je pak sušení papíru, protože při nanášení na síto obsahuje papírovina 99 %

vody a vyrobený papír může obsahovat vody jen 7 %. Proto je papírenský stroj dlouhý několik desítek metrů a je plný různých lisů a dalších zařízení, které papír suší. Pro zvýšení kvality papíru se do směsi přidávají různá plnidla nebo bělidla jako kaolín, nebo knih apod.

Co se vyrábí z tříděného papíru?

Opět papír. Drtivá většina papíru obsahuje podíl tzv. sběrového-recyklovaného papíru. Z toho se vyrábějí sešity, časopisy, toaletní papíry, krabice a různé papírové obaly. Z lepenky vznikají také tepelné izolace nebo zatravnňovací koberce, které se používají kolem dálnic.

NOVÝ INFORMAČNÍ MATERIÁL

Průvodce pro vyplňování čtvrtletních výkazů.

Vytvořili jsme pro vás nový informační materiál, který je určen pro snadnější vyplňování čtvrtletních výkazů o produkci obalů. V tomto průvodci naleznete vysvětlení jednotlivých políček čtvrtletního výkazu, názorné příklady vedení evidence a definice obalu.

Průvodce

pro vyplňování čtvrtletních výkazů o produkci obalů

EKO-KOM

Obsah

- Vysvětlivky 3
- Co je obal – definice, charakteristika 4
- Definice obalu [§2 zákona č. 66/2006 Sb.] 5
- Kritéria a názorné příklady určující pojem obal (Příloha č. 1 k zákonu č. 66/2006 Sb.) 6
- Ministerstvo životního prostředí vydává stanoviska [§32 písm. m) zákona č. 66/2006 Sb.] 7
- Jaké toky obalů evidovat 8
- Čtvrtletní výkaz o produkci obalů 9
- Kdy vést evidenci obalů v rámci podniku? 10
- Titulní strana výkazu 11
- ČASTI VÝKAZU 11
- Obal pro jedno použití, opakovaně používaný obal 12
- Listy 1-x 12
- Výkaz o zpoplatněných obalech 13
- Výkaz o předplacených obalech 14
- Výkaz o neplacených obalech 15
- Výkaz o exportních obalech 16
- Výkaz o opakovaně používaných obalech 17
- Výkaz o opakovaně používaných obalech z oběhu 18
- Výkaz o opakovaně používaných obalech z oběhu 19
- Výkaz o opakovaně používaných obalech z oběhu (listy 1-x, 2-x) 20
- Výkaz o opakovaně používaných obalech z oběhu (dění výkazu) 21
- Výkaz o opakovaně používaných obalech z oběhu (dění výkazu) 23
- Vámi vyrobené v ČR, vámi importované do ČR, vámi nakoupené na vnitřním trhu 24
- DELENÍ OBALŮ – řádky výkazu 24
- Druhy materiálu – měkké plasty / PET, PE, PVC, PP, PS, jiné plasty / pevné duté plasty / PET, nad 5 l / nápojové kartony / kombinované materiály / jiné 25
- Příklady 26
- Druhy plastů – PET, PE, PVC, PP, PS, Jiné plasty 27
- Příklady vedení evidence 28
- PET lahev s nápojem s víčkem a etiketou po 6 ks ve fólii [A] 29
- PET lahev s nápojem s víčkem a etiketou po 6 ks ve fólii [B] 30
- Sud s chemikálií – průmyslový obal 31
- Blistr a léčivo – kombinovaný obal 32
- Krabičky z vlnité lepenky – skupinový obal 33
- Paleta EUR – exportovaná 34
- Import pro vlastní spotřebu = uvedení obalu na trh 36
- Příbalový leták 36
- Obalový systém 37
- Předplacený obal 38
- Pevné duté plasty nad 5 l – prodejní a průmyslové 40
- Opakovaně používané obaly – výkaz o vyřazení z oběhu 41
- Užitečné odkazy 42
- Seznam odkazů 43
- Kontakty 44
- Osobní konzultace 45
- Adresář 46

2

Čtvrtletní výkaz o produkci obalů

Titulní strana výkazu

Verze výkazu 1.0

Čtvrtletí 1. květen 2010

Je již předvyplněno.

Tip! Na každé čtvrtletí je nová verze výkazu.

Měsíce uplatnění: 1. květen 2010

Služba společnosti: EKO-KOM

E-mail pro příjem faktur: info@ekokom.cz

Kontaktní osoba: J. Štěpánek

Odhad fakturace: 0,00 Kč

Opravný výkaz
Do tohoto pole vyplňte slovo **OPRAVNÝ** pouze v případě, že zasíláte opravný výkaz.

Tip! Pokud nezasíláte opravný výkaz, pole nechte prázdné.

Zasílané poštou
Zaškrtněte, pokud zasíláte výkaz poštou.

Tip! Pokud zasíláte výkaz poštou, zaškrtněte toto pole.

EKO-KOM
Ideální obalový systém pro vaše výrobky.

Příklady vedení evidence

Obalový systém

Firma importuje do České republiky výrobky, které ve stejném obalu prodává zákazníkům. Každý výrobek je zabalen do krabičky z vlnité lepenky, 8 výrobků je umístěno na jednocestnou paletu a omotáno fólií.

Obalový systém

Fólie
Typ použití: pro jedno použití
Typ obalu: přepravní
Druh materiálu: měkký plast PE

Krabičky
Typ použití: pro jedno použití
Typ obalu: prodejní
Druh materiálu: vlnitá lepenka

Paleta
Typ použití: pro jedno použití
Typ obalu: přepravní
Druh materiálu: dřevo

38

Materiál ke stažení zde:

http://www.ekokom.cz/assets/Pro-klenty/uzitecne-informace/pruvodce_pro_vyplnovani_vykazu.pdf

Elektronický zpravodaj pro klienty společnosti EKO-KOM, a. s.

EKO-KOM, a. s., Na Pankráci 17, 140 21 Praha 4
zpravodaj@ekokom.cz, www.ekokom.cz, tel.: 261 176 230, 729 848 111

NEDOSTATKY V EVIDENCI OBALŮ

ČÁST 1.

Na co si dát pozor při evidenci obalů?

Požádali jsme zástupce auditorské společnosti Ernst & Young ČR, s. r. o., kteří provádějí kontroly – ověřují správnosti výkazů o produkci obalů, aby shrnuli nejčastější nedostatky v evidenci produkce obalů.

Následující tabulka podrobně vysvětluje obsah nejčastějších charakteristických nedostatků evidence obalů.

1. Automatizovaný systém není kontrolován

K evidenci o obalech a generování hodnot pro účely výkazu je ve společnosti používán automatizovaný systém bez toho, aby:

- byla k dispozici dostatečně podrobná dokumentace popisující jeho fungování;
- kontaktní osoba měla dostatečně hluboké znalosti o způsobu jeho fungování (plní pouze obslužnou funkci);
- systém obsahoval základní kontrolní funkce (například možnost generování sestav vstupů nebo výpočtových se-

stav), které by umožnily jeho snadnou kontrolovatelnost.

Přes výše uvedené skutečnosti společnost na používaný automatizovaný systém spoléhá a nejsou nastaveny jiné mechanismy jeho kontroly.

Nejčastější nedostatky automatizovaných systémů:

- nezohledňují výjimky;
- nejsou přizpůsobeny změněné výrobní struktuře (například novým výrobkům, měrným jednotkám);
- nezahrnují do výpočtu všechny výrobky, které mají být zpoplatněny;
- nepřřazují některým výrobkům váhu obalu nebo přiřazují nesprávnou váhu obalu;
- vytvářejí chyby při převodu kódování výrobků.

2. Kontaktní osoba nezná proces

Kontaktní osobou společnosti je zaměstnanec, který nemá se samotným

vedením evidence o obalech a tvorbou výkazu mnoho společného (například manažer oddělení).

nebo

kontaktní osobou společnosti je zaměstnanec, který v rámci evidence o obalech a tvorby výkazu provádí jen úzký výsek činností, aniž by měl dostatečné znalosti o ostatních činnostech procesu

nebo

kontaktní osoba společnosti se změnila, aniž došlo k odpovídajícímu zaškolení.

3. Chybí základní kontrolní mechanismy

Ve společnosti nejsou nastaveny základní mechanismy pro kontrolu správnosti evidence obalů. Často nejsou používány ani jednoduché kontroly typu – kontrola součtů, křížová kontrola, logická kontrola, kontrola správnosti přepisu do výkazu.

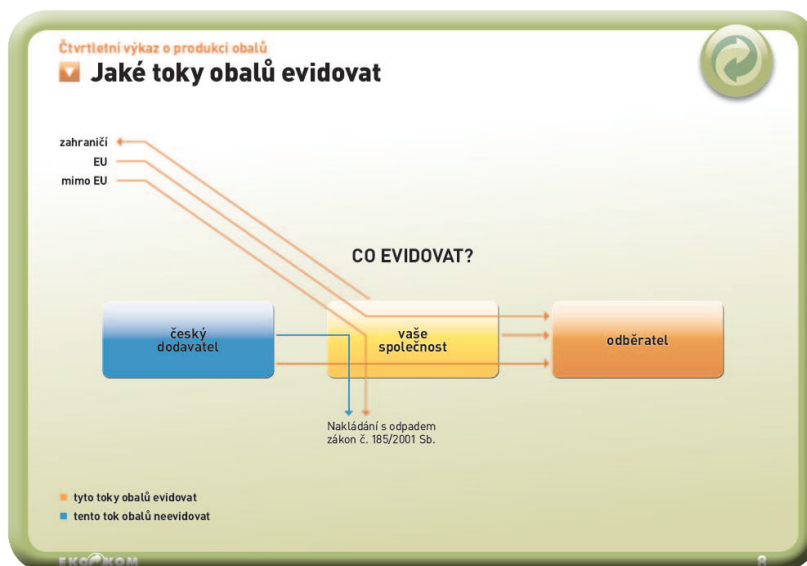

Výměna smluv o sdruženém plnění v roce 2011

V průběhu roku 2011 bude klientům zasílána nová Smlouva o sdruženém plnění, která nahrazuje původní znění smlouvy. Nový návrh Smlouvy zohledňuje legislativní, administrativní i systémové změny. Rok 2011 bude tzv. překlenovací, po jehož uplynutí smlouva nabude účinnosti v plném rozsahu.

Veronika Dornová
dornova@ekokom.cz

Evidence produkce obalů

PODMÍNKY UVEDENÍ OBALU NA TRH

PŘEHLED NOREM

Technické normy pro vyhodnocení, zda obal splňuje požadavky pro uvedení obalu na trh (§3 a §4 Zákona o obalech č. 477/2001 Sb.):

ČSN EN 13427

Obaly – Požadavky na používání evropských norem pro obaly a odpady z obalů

ČSN EN 13428

Obaly – Specifické požadavky na výrobu a složení – Prevence snižováním zdrojů

ČSN CR 13695-1

Obaly – Požadavky na měření a ověřování čtyř těžkých kovů a jiných nebezpečných látek přítomných v obalech a jejich uvolňování do okolního prostředí –
Část 1: Požadavky na měření a ověřování čtyř těžkých kovů přítomných v obalech

ČSN EN 13429

Obaly – Opakované použití

ČSN CR 13695-2

Obaly – Požadavky na měření a ověřování čtyř těžkých kovů a jiných nebezpečných látek přítomných v obalech a jejich uvolňování do okolního prostředí –
Část 1: Požadavky na měření a ověřování jiných nebezpečných látek přítomných v obalech

ČSN EN 13430

Obaly – Požadavky na obaly využitelné k recyklaci materiálu

ČSN EN 13431

Obaly – Požadavky na obaly využitelné jako zdroj energie, včetně specifikace nejnižší výhřevnosti

V případě potřeby dalších informací týkajících se této problematiky vám je k dispozici:
Zbyněk Kolář, specialista na normy, tel.: 729 848 460, e-mail: kolar@ekokom.cz

SYSTEM V ČÍSLECH

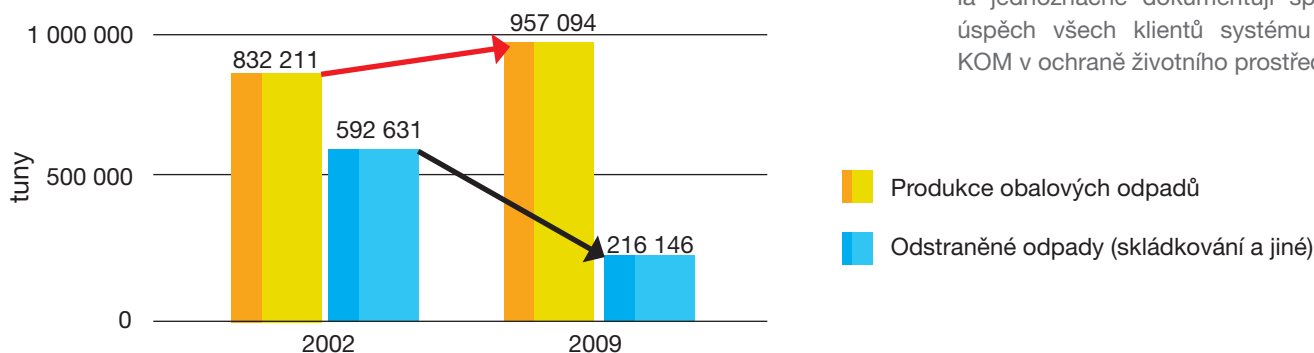

Sběrnou síť pro recyklaci obalů dnes v rámci svých zákonných povinností nabízí spotřebiteli 20 573 firem vyrábějících nebo dovážejících balené zboží. Tyto firmy prostřednictvím systému EKO-KOM spolupracují s 5861 obcemi ČR, ve kterých žije 10,39 mil. obyvatel (98 % celé populace). Prostřednictvím

autorizované obalové společnosti tyto firmy zajišťují úpravu vytríděného odpadu na kvalitní surovinu, pro kterou existuje racionální využití buď v ČR, nebo v zahraničí. Díky spolupráci průmyslu, měst a obcí se v ČR recykluje pětina domovního odpadu a téměř tři čtvrtiny všech obalů.

V roce 2002 vzniklo v České republice celkem 832 211 tun obalového odpadu, v roce 2009 to již bylo 957 094 tun, tedy o 15 % více. V roce 2002 bylo u nás uloženo na skládku nebo spáleno 592 631 tun tohoto odpadu, v roce 2009 to již bylo o 64 % méně, protože jen 216 146 tun odpadu nenašlo využití. Spotřeba obalů tak za sedm let narostla o 15 %, zatímco množství nevyužitého odpadu z nich kleslo o 64 %. Tato čísla jednoznačně dokumentují společný úspěch všech klientů systému EKO-KOM v ochraně životního prostředí. ■■

Přínos udržitelnému rozvoji

EKO-KOM

Elektronický zpravodaj pro klienty společnosti EKO-KOM, a. s.

EKO-KOM, a. s., Na Pankráci 17, 140 21 Praha 4
zpravodaj@ekokom.cz, www.ekokom.cz, tel.: 261 176 230, 729 848 111

VÍC NEŽ OBAL

Širší veřejnosti je patrně nejznámější jako designér nového stříhu lahví s nejmenovanou (i když níže její název odhalíme) minerální vodou. MgA. Jan Čapek se však nezabývá pouze obalovým designem. V rámci rozhovoru jsme se přesto soustředili především na jeho zkušenosti s PET lahvemi.

ky – jsou striktně dány rozměry, aby se daný počet lahví vešel na paletu, výška, šířka, pevnost. Designér se zkrátka musí řídit technickými specifikacemi, ale přesto existuje malá část pro kreativitu. Musím říct, že během čtyř let spolupráce vzniklo sedm lahví, a myslím si, že se nám podařilo PET povznést

na trochu jinou úroveň. Na lahvích jsou určité inovace, které tento materiál posunují dál – ať již jiné dno, asymetrie u sportovní lahve, která je díky tomu dynamičtější, než bylo dříve zvykem. Samozřejmě při práci na návrzích zkouším PET různě mačkat, plnit perlivou vodou a podobně, ale v případě sporných věcí se rozhoduje až při výrobě prototypu, kdy je zřejmé, jak se lahev chová.

Přemýšlíte již při designu případně o recyklaci?

Zadání zní vždy tak, že lahev musí být dostatečně funkční a odolná během doby používání, tedy do dopití jejího obsahu. Pro výrobce je pochopitelně důležitější nabízet zákazníkovi pevnější

lahve, aby se do ní po otevření hned nezabořily prsty, ačkoli chápu, že měkčí lahve se snáze zmáčkne před odnesením do kontejneru.

Jak pohlížíte na ekologické hledisko?

Petky jsou typickým příkladem, kdy je ve vlastním zájmu firem, výrobců, používat méně plastu na obal, a tedy snižovat jeho hmotnost, což lze považovat za ekonomický a zároveň i ekologický přístup – samozřejmě se ale musejí brát ohledy na užitnou hodnotu. Design je služba klientovi, takže vlastně vždy musí odpovídat jeho požadavkům.

Existuje vlastně ekologický design?

Teoretikové designu i novináři sice často hovoří o zodpovědnosti designéra, ale to považuji za trochu naivní představu, i když v současnosti se právě u PET ekonomické hledisko v lecčem potkává s hlediskem ekologickým, což jsem již před chvílí naznačil.

V čem hledáte inspiraci při návrzích PET lahví?

Plast byl donedávna považován za nepřiliš estetický a obecně laciný materiál. Jak jste se dostal k vymýšlení „plastového“ designu?

Mohla za to náhoda. Během studií jsem pracoval externě pro reklamní agenturu a jedním z jejích klientů byla i společnost Karlovarské minerální vody se známou značkou Mattoni. V té době pracovala na skleněné lahvi, již navrhl atelier Pinin Farina – chtěla pro ni vymyslet dárkový obal. Vymyslel jsem polystyrenové vajíčko, což bylo materiálově již velmi blízko PET, protože polystyren je také považován spíše za technickou záležitost. Zaujalo mě, že polystyren, ač klasický obalový materiál, nebyl snad ještě nikdy předtím využit výtvarným způsobem. Výsledek se líbil a o dva roky později mě společnost sama oslovila s nabídkou možnosti designovat sportovní lahev, čímž začala naše vážnější spolupráce. Vzhledem k tomu, že jsem právě v té době končil školu, to byla zakázka snů – práce pro obrovskou společnost na věci, která bude všude vidět.

Jak se s PET pracuje? Je to v něčem podobné práci se sklem?

Se sklem jsem v té době neměl žádnou zkušenost, ta přišla až posléze. Ovšem s PET pochopitelně také ne. Práce s ním je z 80 % omezena technickými požadav-

MGA. JAN ČAPEK

- absolvoval Střední školu uměleckoprůmyslovou v Turnově, obor broušení a rytí drahých kamenů
- vystudoval Univerzitu J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Institut výtvarné kultury, atelier keramiky a porcelánu
- absolvoval VŠUP v Praze, atelier kovu a šperku a atelier designu výrobků
- působil v zahraničí (New York, Sheffield)
- získal množství zahraničních ocenění, u nás významné druhé místo v rámci soutěže Czech Grand Design 2007 za PET lahev Mattoni Sport, houpací psy „Rocking Bully“ a třetí místo za lahev Mattoni 1,5l v roce 2008

Jde o záležitost, která je hodně spojená s vodou, jež se stává nedílnou součástí rovnice designu. Tvar musí od začátku reflektovat její tlak. I tvarosloví by na to mělo navazovat. S jinými tekutinami se pracuje jinak. Je ovšem potěšující, že dokonce i u typicky konzervativního piva, kde se pracuje spíše se sklem, se začínají prosazovat inovativnější designy, protože se pivovary chtějí odlišit.

Po PET jste se dostal i ke zmíněnému sklu a porcelánu.

Ohledně skla šlo o návrhy půllitřů a porcelánem se zabývám v rámci volné tvorby. Co se týče práce, design pro Mattoni nebo některé pivovary je

určitě nejvíc vidět, ale rozhodně bych se nechtěl zabývat výhradně obalovým designem. Ten mě baví mimo jiné díky

spoustě omezení, o nichž jsem mluvil, ale navrhuji kupříkladu i nábytek. Vždy je dobré mít práci vyváženou. ■■

NAŠE AKCE

VÝSTAVA BRÁNA RECYKLACE II NAVŠTÍVILA PRAHU 6

Svět recyklace zaujal návštěvníky putovní výstavy Brána recyklace II, kterou zhlédlo přes 2000 zájemců během října a listopadu v Informačním centru Prahy 6.

Součástí expozice je téměř sto výrobků denní potřeby vyrobených z recyklovaných materiálů – od těch nejběžnějších, jakými jsou toaletní papír nebo noviny, přes ty méně známé, jako jsou například pera z recyklovaných PET lahví, až po ty neobvyklé, jako je zápisník z tištěných spojů, penál vyrobený z plachty nákladního automobilu. Cílem výstavy je ukázat lidem, co vše se recykluje, a to od věcí běžné denní spotřeby až po zajímavé výrobky z recyklovaných materiálů. ■■

JAKÉ NOVINKY NASTUPUJÍ U OBALŮ?

Vývoj a nové požadavky na obaly byly hlavními tématy čtvrtého ročníku obalového kongresu pořádaného obalovým institutem SYBA. Český a slovenský obalový kongres, jehož generálním partnerem byla autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a. s., uvedl Filip Jirout, generální ředitel SCA Packaging Česká republika a prezident obalové asociace SYBA. A co je u obalů nejžádanější? Stále vede co nejnižší hmotnost ale zároveň funkčnost a praktičnost.

Sérii přednášek ke skupinovému balení nápojů otevřel nezávislý konzultant Ing. Jaroslav Rous. Svou prezentaci věnoval minimalistickému konceptu Hi-Cone společnosti ITW. Odnosný držák Hi-Cone tvoří mřížka z LDPE, jeho hlavní výhody jsou ve snížené hmotnosti skupinového obalu a snížení spotřeby energie.

Řešení v duchu SRP, Shelf Ready Packaging, prezentoval Ing. Martin Hejl. Úsporou materiálu v konstrukci skupinového obalu z vlnité lepenky lze získat ekonomický prostor pro náklad-

nější potisk s vyšším marketingovým efektem. Další novinkou je použití pětivrstvé vlny E-E namísto vlny B: stejná tloušťka, vysoká nosnost, kvalitní potisk – brilantní barvy a lepší stohovatelnost.

Nemohly chybět novinky ze spotřebitelského balení piva v PET lahvích, které zažívá u spotřebitelů ohromný boom. Jak prezentoval Ing. Boris Rajdl, MBA ze společnosti Heineken Česká republika, na nárůstu piva v PET lahvích (podíl 0,9 % v roce 2007, podíl 7,1 % v červenci 2010) se vedle vhodné propagační kampaně podílel i vhodný objemový formát a tvar obalu: MAXI lahev a atraktivní skupinové balení s odnosným uchem. Zdůrazněny byly pozitivní vlastnosti: nerozbitnost, opětovná uzavíratelnost, lehkost, lahve bez zálohy, konzumace s přáteli a bariérové vlastnosti dostatečné pro uchování piva.

Ing. Veronika Jarolímová z České inspekce životního prostředí hovořila o kontrolách prováděných zejména u výrobců a distributorů s ohledem na jejich povinnosti na recyklaci a další formy využití obalových odpadů. S výsledovatelností potravin, tj. i nápojů, ba dokonce nyní již i obalů pro nápoje, je spojeno označování (šarže, datum spotřeby apod.) jako nezbytný prostředek pro zajištění příslušných legislativních požadavků.

S novinkami přímo z Bruselu posluchače seznámil Ing. Martin Štěpánek z Ministerstva zemědělství ČR, který se pohybuje v oblasti potravinového práva. Aktuálně se připravuje Nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, které sjednocuje oblast obecného i nutričního označování. Nařízení bude obsahovat seznam povinných údajů. Nově bude uložena minimální velikost písma: 1,2 mm a bude vyžadován dostatečný kontrast mezi písmem a pozadím. Přibude také povinnost uvádět nutriční údaje ve stejném zorném poli.

Závěrečnou přednáškou Ing. Vlodo Volek z Obalového institutu SYBA předvedl vzorky v některých dalších trendech balení nápojů. Ejpovický Rexam spustil výrobu nápojové hliníkové plechovky se šroubovacím uzávěrem – i pro Heineken.

Konference ukázala, že se průmysl sám intenzivně zabývá řešením otázek týkajících se jak vylepšování funkčnosti obalů, tak minimalizací jejich následného dopadu na životní prostředí po skončení jejich životnosti. ■

Vážení obchodní přátelé,

dovolujeme si Vás pozvat na seminář pořádaný naší společností, zaměřený na:

- rozbor zákona č. 477/2001 Sb. o obalech ve znění pozdějších předpisů,
- činnost autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s.,
- vedení evidence a vyplňování čtvrtletního výkazu o produkci obalů v rámci systému EKO-KOM,
- značení obalů a informace o podmínkách uvádění obalů na trh.

Účelem semináře je snaha o prohloubení znalostí obalového zákona, vysvětlení činnosti systému EKO-KOM jako autorizované obalové společnosti a především poskytnutí informací týkajících se správného vedení evidence obalů.

MÍSTA KONÁNÍ A TERMÍNY:

PRAHA

Seminář se koná v prvním patře – salonek D

Hotel Holiday Inn Prague Congress Centre
Na Pankráci 15/1684
Praha 4 (stanice metra C - Vyšehrad)

KAPACITA: 50 osob

11. ledna 2011

od 9.00 hod. do 13.00 hod.

BRNO

Seminář se koná v hotelových saloncích 1+2

Hotel Holiday Inn Brno
Křížkovského 20
Brno

KAPACITA: 50 osob

3. února 2011

od 10.00 hod. do 14.00 hod.

LIBEREC

Seminář se koná v zasedací místnosti

Dům kultury Liberec
Soukenné nám. 613
Liberec

KAPACITA: 50 osob

18. února 2011

od 10.00 hod. do 13.00 hod.

V případě, že přijmete naše pozvání na seminář, prosíme Vás o potvrzení Vaší účasti na e-mail adrese: hribalova@ekokom.cz, případně na tel. čísle 729 848 444 (sl. Lenka Hřibalová), na kterém Vám budou zodpovězeny podrobnější informace.

ÚČAST NA SEMINÁŘI JE ZDARMA.

Věříme, že návštěva tohoto semináře bude pro Vás přínosem a přispěje k objasnění mnoha sporných otázek v oblasti nakládání s obaly a obalovými odpady.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

I V MALÉ OBCI LZE TŘÍDIT

O obci Snědovice, ležící v členitém terénu mezi Štětím a Úštěkem, slyšel asi jen málokdo. Přesto se letos jméno obce několikrát objevilo v médiích, v souvislosti s účastí ve finále soutěže obcí Ústeckého kraje v třídění odpadů Skleněná popelnice. Jak je možné, že tak malá obec může dosáhnout výrazných úspěchů v třídění odpadů, že předstihne i obce mnohem větší a známější? Jedním z motivů, který vedl ve Snědovicích k většímu rozšíření tříděného sběru, je skutečnost, že na rozdíl od směsného komunálního odpadu, který se ukládá na skládku a za jeho odstranění se musí zaplatit, v případě odpadu tříděného může

Sedmička
2. 12. 2010

obec očekávat finanční odměnu. Obec sice musí zaplatit sběr a svoz odpadů svozové firmě, ale pokud je odpad předán k dalšímu využití, má obec nárok na příspěvek od obalové společnosti EKO-KOM. Ta městům a obcím vyplácí každého čtvrt roku odměnu, jejíž výše závisí na množství vytríděného odpadu, počtu sbíraných komodit a dalších parametrech. Čím více se obec o třídění odpadů stará, tím vyšší je odměna. Odměna je vyplácena z peněz, které do systému zaplatili výrobci, plniči a prodejci

obalů a baleného zboží. Tento princip je v Evropě znám jako systém Zeleného bodu a provozují jej v různých podobách všechny členské země. Účelem takto zřízených společností, jako je i EKO-KOM, je zajistit maximální možnou míru třídění a recyklace odpadů. Proto jsou všechny takovéto společnosti neziskové a jejich činnost kontroluje stát. Kromě přímých plateb poskytuje společnost EKO-KOM obcím i kontejnery na tříděný odpad, financuje informační kampaně pro obyvatelstvo nebo vzdělávací programy pro školy. Uvedeným způsobem pak pomáhá snižovat obcím náklady na třídění odpadů, které obce musí podle zákona o odpadech obyvatelům zajistit. Díky penězům od firem, jež prodávají balené zboží, tak mohou kvalitně třídít odpady téměř všechny obce v České republice, Snědovice nevyjímaje. ■

ZA TO, ŽE POCTIVĚ TŘÍDILI PLASTY, SI POHOVÍ NA LAVIČKÁCH

Prachaticko – Hned několik předních míst získaly obce na Prachaticku v Letní soutěži jihočeských obcí ve sběru plastů. Tu vyhlásil Jihočeský kraj spolu s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a. s. Záměrem celé akce bylo podpořit třídění plastů, v kterém dosáhla nejlepšího výsledku

Prachatický deník
1. 12. 2010

ve své kategorii obec Malovice. „Určitě jsme takového místa mohli dosáhnout jen z toho důvodu, že jsou v naší obci doopravdy poctiví obyvatelé, kteří se třídít naučili. To je poznat jen z kon-

tejnerů na tříděný odpad, které jsou v každé obci obyvatelům k dispozici. Určitě mohu říct, že se každým rokem zlepšujeme. A pokud bude možnost, v dalším roce se soutěže rozhodně také zúčastníme,“ popsala starostka obce Martina Hejná, která upřesňuje, že odměnou za první místo jsou čtyři lavičky z recyklovaných plastů, které mají i tu výhodu, že svým složením jsou odolné proti případnému vandalismu. ■

VYŠKOVANÉ OBHÁJILI V TŘÍDĚNÍ PRVENSTVÍ

Vyškovsko – V Jihomoravském kraji třídí odpad nejlépe Vyškov. Okresní město navíc obhájilo prvenství z loňského roku. Tedy alespoň podle výsledků krajské soutěže „My třídíme nejlépe“ vyhlášené obalovou společností EKO-KOM, kterou vyhodnocovala Agentura Dobrý den z Pelhřimova.

V hlavní části klání zvítězil Vyškov ve své kategorii nad deset tisíc obyvatel před Břeclaví a Kyjovem. „Jsem rád, že jsme dokázali udržet nastolený vyso-

Vyškovské noviny
26. 11. 2010

ký standard. Lví podíl na úspěchu však mají lidé. Je vidět, že si myšlenku třídění odpadu osvojili,“ těšilo místostarostu města Vyškova Karla Jurku. Třídění odpadů ročně Vyškov stojí zhruba tři miliony korun. Část peněz získává radnice právě od společnosti EKO-KOM jako odměnu za zajišťování zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Nejlepšího

výsledku dosáhl Vyškov jak v hlavní, tak ve vedlejší soutěži. V hlavním klání se vyhodnocovala celková výtěžnost sběru recyklovatelných odpadů za čtvrté čtvrtletí roku 2009 a první až třetí čtvrtletí roku letošního. „Vedlejší část soutěže pak spočívala v efektivitě sběru, tedy v poměru mezi množstvím vytríděných komunálních odpadů a množstvím směsného komunálního odpadu za celé období soutěže,“ vysvětlila tisková mluvčí vyškovské radnice Dana Bednářová.

Mezi menšími městy uspěl i Slavkov u Brna, který skončil druhý. „Ukázalo se, že je to dlouhodobý trend, a ne jen nějaký výkřik jednoho roku.“ ■

šťastný nový rok • Happy New Year

EKO-KOM
AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

ZAPOJENÍ DO SYSTÉMU EKO-KOM

+420 729 848 444, +420 261 176 256
+420 729 848 445, +420 261 176 257

hribalova@ekokom.cz

FAKTURACE, URGENCE PLATEB

+420 729 848 450
+420 729 848 451

tlaskova@ekokom.cz

EKO-KOM, a. s.

klientské oddělení

Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4
Česká republika

fax: +420 729 848 439
+420 261 176 274, -239

e-mail: info@ekokom.cz

www.ekokom.cz

EVIDENCE OBALŮ, VÝKAZY O PRODUKCI OBALŮ

+420 729 848 430
+420 729 848 431

brousilova@ekokom.cz

POŽADAVKY NA OBALY UVÁDĚNÉ NA TRH, ZNAČENÍ OBALŮ

+420 729 848 460

kolar@ekokom.cz